

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՎԱՅՈՑ ԶՈՐԻ ՄԱՐԶ

ԶԵՂԵԱ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ

2013 -- 2017թթ. ՄՈՑԻԱԼ -- ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ

ՔԱՌԱՄՅԱ ՃՐԱԳԻՐ

Կազմեց՝ համայնքի ղեկավար Սուրբիկ Սարգսյանը

Քննարկվել է համայնքի ակազանու 12.02.2013թ թիվ 3-րդ նիստում

2013թ

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱԿԻՏԱԿԻ ՉԱՏՐՋԱՏՈՒՄ

Աշխարհագրական դիրքը և համառոտ պատմական ակնարկ

Ձերեա գյուղը վերաբնակեցվել է փախստականներով՝ 1988 թվականի նոյեմբեր ամսից: Համայնքը գտնվում է մարզկենտրոնից 20 կմ դեպի հյուսիս - արևելք: Գյուղը ավելի հին է քան ենթադրվում է, որի վկայությունն է գաղութաբանության խաչքարերը և հունական տառերով գերեզմանաքարերի արձանագրությունները: Գյուղը գտնվում է վարդաբլուրի և Չարսնասար լեռների ստորոտում: Ծովի մակ. - ից բարձր է 1600 մ. : Վարդաբլուրի և Չարսնասարի լանջերից բխող աղբյուրներից խմելու ջրով ապահոված է համայնքի 70-ից 80%-ը: Համայնքի կլիման բարեխառն է, ձմռանը ցրտաշունչ է, իսկ ամռանը՝ մեղմ և զով: Հաճախակի տարին լինում է չորային և եղաշտի, որից տուժում է գյուղատնտեսությանը զբաղվող գյուղացին:

ԺՈՂՈՎԱՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքու ապրում են 193 բնակիչներ, որից 47%-ը տղամարդիկ են :
Համայնքի բնակիչների թիվը, այդ բիւում՝

1. երեխաներ (0—6տ)	-- 11
2. դպրոցականներ(7-17տ)	-- 40
3. 18- 62տ	-- 81
4. քոշակառուներ	-- 10
5. հաշմանդամներ	-- 7
6. աշխատունակներ	-- 70
7. Փախստականներ	-- 150
8. Նպաստառուներ	--5ընտանիք

Համայնքն ունի 54 ծուխ , գրադեցրած վարչական տարածքը 2750հա է, աշխատունակ բնակչության թիվը կազմում է մոտ 70 մարդ, գործազուրկները՝ 52 մարդ: Հիմնական աշխատանք չունի աշխատունակ բնակչության մոտ 80 % - ը:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ և ԱՄՐԱԽՆՆԵՐ

Համայնքը կառավարվում է համայնքի ղեկավարի (գյուղապետի) կողմից , որն ընտրվում է չորս տարին մեկ անգամ: Գյուղապետը ստեղծել է աշխատակազմ հետևյալ կառուցվածքով՝

- աշխատակազմի քարտուղար --- 1դրույք
- հաշվապահ- ֆինանսիստ ----1դրույք
- գլխավոր մասնագետ ----1դրույք

Համայնքի ենթակառուցվածքն են՝

ՀՐԶԱԿԱ ՄԻՋԱԿԱՅՈՐԻ ԴԱԳՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Արքահանութիւնը կատարուիւմ է անհատական ձևով մոտ 90 % - ով: Չկան խողովակներ ու կիսախողովակներ խնելու ջրի արտաքին ցանցի և ոռոգման ջրագծի վերանորոգման համար: խնելու ջրի մատակարարումը հաճախ կատարուիւմ է ընդհատումներով՝ տնտեսական ճգնաժամի և ջրամատակարարման ցանցի մաշվածութեան պատճառով: Զրամատակարարումը կատարուիւմ է ինքնահոս եղանակով:

ԲՆԱԿԱՐԱՆԱԿԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Դամաւեւում կա 42 առանձնատուն, 17000 հազ.քմ. տարածքով: Բնակարանով անապահով և կարիքակիր ընտանիքների թիվը կազմում է 30 % - ից ավելի, որը տարեցտարի աճում է: Դամայնքի բոլոր առանձնատները վթարային են: Ըստ «Դայսեսմշին և գճի» ՓԲԸ կողմից ուսումնասիրութեան եզրակացութեան հիման վրա համայնքի առանձնատները կառուցվել են անցյալ դարի 40 - ական թվականներից: Դրանց հիմնական մասը իրականացված է կազաշարակով շարկված հում կալե աղյուսներով ու խանքարե պատերով: Դետագոտութիւնների արդուներում համայնքի առանձնատները գնահատուիւմ են IV կարգի 25, III կարգի 15, II կարգի 2 և մինչ այժմ չեն վերանորոգվել տնտեսական ճգնաժամի պատճառով:

ՅՈՒՈՒՍԱԳՈՐԾՈՒՄ

- Դամայնքի վարչական տարածքը --- 2750 հա
- Վարելահող --- 323հա
- Խոտոտարք --- 20հա
- Արտապայուր --- 607հա
- Անօգտագործելի հողեր --- 1312հա
- Չորեր --- 6.13հա
- Դաշտային ճանապարհներ --- 30.2հա
- Արտադրական մաս (կուկանոց) --- 0.26հա
- Այգիներ --- 70 հա
- Գերեզմանոց --- 0.2հա
- Տնամերձ հողեր --- 17հա
- Դպրոց --- 0.35հա

- Գյուղամիջյան փողոցները ---1.5 հա
- Սեփականաշնորհիված հողերը ---166հա որտեղ
- մեկ հողաբաժնի չափ ---1.97հա
- Հողի սեփականաշնորհիվանը մասնակցած ընտանիքների թիվը 62
- Բնակավայրի տարածք 9.64 ---հա
- Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական պահուստի հողերը -- 157հա

ԳՅՈՒՂԱՍՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Գյուղատնտեսության ճյուղերը՝

- Անասնապահություն
- Այգեգործություն
- Մեղվաբուծություն

Համայնքն ունի շուրջ 71 գլուխ խոշոր և 154 գլուխ մանր եղջերավոր անասուններ։ Ոռոգման ջրի մեղքին ցանց չունենալու պատճառով համայնքի բնակիչները չեն կարողանում մշակել վարելահողերը։ Հիմնականում զբաղվում են ցորենի, գարու, առվույտի, կարտոֆիլի և այլ բանջար - բոստանային կուլտուրաների արտադրությամբ։ Անձրևային տարիներին դորշ չափով դեռ կարելի է բերք հավաքել, իսկ երաշտի տարիներին գյուղացին կորցնում է բերքի 70 %-ը։

Անասնապահությամբ զբաղվողներն արտադրում են կաթ, միս, բուրդ, ձու, մեղր։ Երաշտ տարիներին անասնապահության բնագավառում նույնպես մեծ դժվարություններ են առաջանում։ Խոտի և խտացված կերի անբավարարվածության պատճառով դժվարանում է անասունների մսուրային շրջանի կազմակերպումը։ Պարտաձիջյան ճանապարհների վիճակը շատ անբարձր է, որի պատճառով դժվարանում է ուժեղամակերի և զեռոտ տեղափոխությունը։ Դասայւքը պարտաւորւելը ունիզգոնս ԵՆ ԾՆՉԵ - ույ։

ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքն ունի 1 հիմնական դպրոց, որը կառուցվել է 2004թ. սակայն այժմ գտնվում է շատ անմխիթար վիճակում։ Դպրոցում սովորում է 20 աշակերտ, 10 ուսուցիչ, 4 տեխ. աշխատող։ Մեկ ուսուցչին ընկնում է 2 աշակերտ։

ՄՇԱԿՈՒՅՈՒ ԱՊՈՐՏ

Համայնքը չունի մշակույթի տուն, որի պատճառով գրկվում է հասարակական միջոցառումներից, կինոյից, թատրոնից։ Համայնքի գյուղատաղ գտնվում է գյուղապետարանի սենյակներից մեկում և ունի շուրջ 1108 գիրք, որոնք գտնվում են ոչ բարվոք վիճակում։

Ազդու հրապարակ չունենալու պատճառով երիտասարդությունը գրկված է սպորտային խաղերից:

ԱՊՐՈՋԱՊԱՅՐՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում գործում է մեկ բուժիետ, որը գտնվում է գյուղապետարանի սենյակներից մեկում: Բուժիետն ունի որոշակի գույք և մեկ բուժաշխատող:

ՏՆՏԵԱՌԹՅՈՒՆ/ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԱՐԱՏՈՒՐ և ՄՊԱՍԱՐԿՈՒՄ/

Համայնքը չունի արդյունաբերական ձեռնարկություններ:

Համայնքի բնակիչները զբաղվում են անասնապահությամբ, մեղկաբուծությամբ, հողագործությամբ:

Համայնքն չունի առևտրի և սպասարկման օբյեկտներ:

ՀԱՆՔԱՏԻ ԳՈՏԻՆԵՐ, ԶԲՈՍԱՅԳԻ, ԽԱՂԱՅՐԱՊԱՐԱԿՆԵՐ, ԲՍՑ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐ

Համայնքը չունի հանգստի գոտիներ, գբոսայգիներ, մարզադաշտ, սակայն դպրոցի բակում կա մի փոքրիկ խաղահրապարակ, որը գտնվում է անբարոյիք վիճակում:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ և ՀՆԱՐԿԿՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- Համայնքը գտնվում է միջազգային մայրուղուց 7 կմ հեռավորության վրա:
- Համայնքում կա հեռախոսակապ և 2 հեռախոսակայան:
- Համայնքը ունի ուղղակի ընտրություններով համայնքի ղեկավարի ընտրության հնարավորություն:
- Համայնքն ունի 5 ԲՈՒՅ-ի շրջանակարտ տարբեր մասնագիտությունների:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Անմիփթաղ վիճակում են գտնվում համայնքի փողոցները և ճանապարհները:
- Համայնքը չ ունի խմելու ջրի մեղիամայնքային համակարգ:
- Համայնքի առանձնատները գտնվում են վթարային վիճակում:
- Համայնքում կան շատ գործազուրկներ:
- Բնակչության 30 % - ից ավելին սոցիալապես անապահով են:
- Համայնքը վերաբնակեցված է հիմնականում փախստականներով, որոնք ունեն բնակարանային հիմնահարցեր:
- Համայնքում ծնելիությունը նվազել է՝ կապված տնտեսական վիճակի վատթարացման հետ:
- Գյուղացու եկամուտները նվազում են ոռոգման ներքին ցանց չունենալու պատճառով:
- Համայնքը զազաֆիկացված չէ:

ՀԱՍՏԱՅՆՔԻՆ ԿՏԱՐԳ ՆՊԱՆՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- Խմելու ջրի արտաքին ցանցի անմշտիթառ վիճակը /վերտաջրերի ներթափանցումը խմելու ջրի ցանց կախող է դառնալ վարակիչ հիվանդությունների աղբյուր/:
- Ոռոգման ջրի ներքին ցանցի բացակայությունը:
- Համայնքի վթարային առանձնատների առկայությունը:
- Ոռոգման ջրապագանի վթարային վիճակը:

ՀԱՍՏԱՅՆՔԻ ՈՒՋԱՍԿԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

Համայնքի ղեկավարը հաշվի առնելով համայնքի բնակչության պահանջները, սահմանում է համայնքի գազացման հետևյալ ռազմավարությունը՝ համայնքը դարձնել բարեկարգ, բարելավել բնակչության սոցիալ – տնտեսական, մշակութային և հանգստի պայմանները, համայնքը դարձնել գեղեցիկ , բարեկարգ և աննբարեկեցիկ բնակավայրերից մեկը:

Առաջիկա չորս տարիներին համայնքի հիմնական նպատակներն ու խնդիրներն են

- Ներհամայնքյին ճանապարհների և փողոցների վերանորոգում, ասֆալտապատում
- Համայնքի խմելու ջրի ներքին ցանցի կառուցում և արտաքին ցանցի վերանորոգում
- Ոռոգման ջրի ներքին ցանցի կառուցում
- Գյուղտնիքի կայի ձեռք բերում
- Համայնքում գաղափարներ գյուղատնտեսությունը, հողագործությունը, անասնապահությունը, մեղվաբուծությունը
- Կազմավերվել համայնքի բնակչության մշակութային կյանքը և համգիտը աշխատանքից ազատ ժամերին
- Ապահովել բոլոր տեսակի տրանսպորտային միջոցների նորմալ և անվտանգ երթևուկությունը
- Համայնքի գազիֆիկացում
- Դաշտամիջյան ճանապարհների բարեկարգում
- Կառուցել մշակութային տուն
- Առանձնատների վերանորոգում
- Վարչական շենքի վերանորոգում/ դպրոց , գյուղապետարան, բուժկենտ/
- Չորանոցի կառուցում
- Կաթի մթերման կենտի կառուցում

ՀԱՏ ԱՐԱՆՔԻՆ ԲՆԱԳԱՎԱՐՆԵՐԻ ԱՐԱՅՈՒՆՔԵՐԹ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԼՊՄՏԱԿԱՆԵՐԻ ԱՌԱՋԱՂՈՒՄ ԵՎ ԿՈՆԿՐԵՏ ԽՆԳԻՐՆԵՐԻ ԶԵՎԱԿԵՐՊՈՒՄ

ԾՐԱԳԻՐ 1

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԵՎ ՆԵՐՔԻՆ ՃԱՆԱԿԱՐԳՆԵՐԻ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՈՒՄ

Նեղածություն

Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների երկաթուղային կազմում է 8կմ, որից 7կմ կենտրոնական ճանապարհն է: Մայրուղուց մինչև գյուղ մտնող ճանապարհը կիսաառփառապատ է և գտնվում է խիստ անբարկիք վիճակում, որը դժվար և վտանգավոր իրավիճակներ է ստեղծում երթևեկության համար: Գյուղի երեխաները ուսումը շարունակում են Վայք քաղաքի ուսումնական հաստատություններում ճանապարհի անբարկիք վիճակը և անբարենպաստ եղանակները պատճառ են դառնում երեխաների ուսումնական ծրագրերից հեռու մնալուն: Ռոզման ջրագիծը կառուցելիս քանդվել է գյուղամիջյան ճանապարհը: Արյն ծրագրով առաջարկվում է առփառապատել համայնքի կենտրոնական ճանապարհը և մյուս փողոցները:

Նպատակը

Ապահովել տրանսպորտի բոլոր միջոցների համար բավարար երթևեկության պայմաններ, տարվա բոլոր եղանակներին, վերացնել փողոցների բոլոր ջրափոսները:

Խնդիրներ

Խանազդղոժակցել որևէ դոնոր կազմակերպության հետ և կազմել ծրագրի իրականացման նախագծա - նախահաշվային փաստաթղթեր, կատարել նախատեսել առփառապատման կամ բեռոնապատման աշխատանքներ: Ըստ նախնական հաշվարկի՝ շինարարական աշխատանքների համար կպահանջվի մոտ 650. մլն դրամ գումար :

- կազմել ԾԻԳ համայնքի անդամներից կատարվող աշխատանքները վերահսկելու համար

ԾՐԱԳՐԻՑ ՍՊԱՍԿՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Իրականացնելով այս ծրագիրը համայնքը 100 % -- ով կապահովվի շտրջօրյա խմելու ջրով ,կնվագի խմելու ջրի կորուստները ,մերկայիս 30 - 40% - ից հասնելով 0 % - ի: կբարելավի համայնքի ազգաբնակչության սոցիալ – տնտեսական պայմանները:

ԾՐԱԳՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ԳԱՎՋԱՏՈՒՄ

Նախնական մոտավոր հաշվարկներով 1 կմ երկարությանը ջրագծի վերանորոգման և 2կմ մերթին ցանցի կառուցման աշխատանքների արժեքը կկազմի մոտ 10 մլն.դրամ:

ԾՐԱԳՐ 3

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒՌՈՎՄԱՆ ԶՐԱԳԾԻ ՆԵՐՔԻՆ ՑԱՆՑԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄ

Նպատակ

Կանոնավոր ոռոգել սեփականաշահողիկած և տնամերձ հողամասերը և բարձրացնել դաշտավայրության բերքատվությունը:
Խնդիր 1

Տնամերձ հողամասերի 17 հա հողերի ոռոգման համար կառուցել ոռոգման մերթին ցանց` օգտագործելով 10 կմ երկարությամբ 100 մմ տրամագծով խողովակներ և 2 կմ երկարության բետոնյա ջրատար առուներ, որի համար կպահանջվի 50 մլն դրամ գումար:
Աշխատանքները կատարվելու են «Գյուղատնտեսության զարգացման միջազգային հիմնադրամի»միջոցների հաշվին:

Ծրագիր 4

ՀԱՄԱՅՆՅԱՆՍՆԵՐԻ ՎԵՐԱՆՈՐԴՈՒՄ ԵՎ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄ

Նպատակ

վերանորոգել վթարային վիճակում գտնվող առանձնատները և բնակարանով ապահովել անօթևան փախստական ընտանիքներին:

Խնդիր

դիմել ՀՀ Կառավարության առընթեր միգրացիայի և փախստականների պետական կոմիտեին՝ կառուցելու 15 առանձնատներ և տրամադրելու անօթևան փախստական ընտանիքներին վերանորոգել վթարային վիճակում գտնվող առանձնատները:

Ըստ նախնական հաշվարկի՝ շինարարական աշխատանքների համար կպահանջվի մոտ 100 մլն դրամ գումար :

ԾՐԱԳԻՐ 5

ՀԱՄԱՅՆՅԱՆ ՂԱՇԱՄԻՋՅԱՆ ՏԱՆԱՊԱՐՀՆԵՐԻ ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒՄ

Նպատակ

Համայնքի դաշտամիջյան ճանապարհները դարձնել երթևեկելի տրամապորտային միջոցների , գյուղատնտեսական մեքենաների և մեխանիզմների համար:

Խնդիր 1

Հարթեցնել և խճապատել սար տանող ճանապարհահատվածը:

Խնդիր 2

Հարթեցնել և խճապատել գյուղից ներքև գտնվող հանրամասների ճանապարհահատվածները:

Ծրագիրը իրականացնելու համար համայնքի 2013թ. բյուջեում նախատեսել 500 իազ. դրամ:

ԾՐԱԳԻՐ 6

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՉԱԶԻՖԻԿԱՅՈՒՄ

Նպատակ
Բարելավել համայնքի բնակչության կենցաղային պայմանները:

Խնդիր 1
Մինչև 2013թ. մայիսի 1 – ը ձեռք բերել մարզպետարանի աջակցությունը համայնքի գազիֆիկացման աշխատանքները կազմակերպելու համար:
Պատասխանատու՝ գյուղապետ

Խնդիր 2
Մինչև 2013թ. հունիսի 1 – ը կազմակերպել բնակչության ներդրման հարցը՝ գազիֆիկացման աշխատանքները սկսելու համար:
Պատասխանատու՝ գյուղապետ

Խնդիր 3
Մինչև 2013թ. հոկտեմբերի 1 – ը բնակարաններում տեղադրել գազի հաշվիչներ:
Պատասխանատու՝ գյուղապետ

Խնդիր 4
Մինչև 2014թ. հունվարի 1 – ը շահագործել գազի մատակարարումը:
Պատասխանատու՝ գյուղապետ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇԵՆՔԻ /ԴՊՐՈՑ, ԳՅՈՒՂԱՊԵՏԱՐԱՆ, ԳՐԱԴԱՐԱՆ/ ՎԵՐԱՆՈՐՈՊՈՒՄ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՏԱՆ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄ

Նպատակ

Աշխուժացնել համայնքի նշակութային կյանքը, համայնքի վարչական շենքը դարձնել բարեկարգ:

Խնդիր 1

Մինչև 2014թ. տարեվերջ կառուցել նշակույթի տուն: Այդ նպատակով համայնքի 2014թ. բյուջեում նախատեսել կառուցման ծախսի 10% - ը:

Խնդիր 2

վերանորոգել համայնքի վարչական շենքը: Այդ նպատակով 2014թ. համայնքի բյուջեում նախատեսել 500.0 հազ. դրամ:

Խնդիր 3

Համայնքի վարչական շենքի սեյսակենդից մեկուս գտնվում է գրադարանը:

Գրադարանի գրքային ֆոնդը և համապատասխան գույք ձեռք բերելու համար համայնքի 2015 թ. բյուջեում նախատեսել 200.0 հազ. դրամ:

հավելված 2

ՁԵՐԵԱ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՆԴԻՍԱՅՈՒՆ

ԳՈՒՅՔԻ ՑԱՆԿԸ

- բուժիկներ
- հանելու ջրի արտադրողներ
- վարչակազմի շեքստներ
- գյուղ տեխնիկներ և գործիքներ
- գերեզմանատուներ
- ներհամայնքային ճանապարհիներ և փողոցներ